

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Morava - rodinná škola, o. p. s.

Řehořova 5, 618 00 Brno

Identifikátor školy: 600 013 731

Zřizovatel: Český svaz žen, Panská 7, 110 00 Praha 1

Školský úřad Brno, Křížová 22, 603 00 Brno

Termín konání orientační inspekce: 5. - 7. ledna 2000

Čj.	121 008/00-11136
Signatura	ol2ft305

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Plánování a příprava výuky

Výuka probíhala v souladu se schválenými učebními dokumenty. Ze zápisů v třídních knihách vyplynulo, že je proporcionálně věnována pozornost jazykové i literární složce předmětu. Cíle vyučovacích hodin byly stanoveny v návaznosti na předchozí učivo a zejména v hodinách literatury se zaměřením na rozšíření kvantitativní úrovně znalostí. Méně důsledně byly naplňovány cíle v oblasti rozvíjení literárních dovedností i celkové kultivace osobnosti žáka prostřednictvím působení výchovné složky úryvků uměleckých děl.

Podmínky výuky

Předmětu vyučuje jedna učitelka splňující požadavek odborné i pedagogické způsobilosti, avšak s doposud minimální pedagogickou praxí. Krátkodobé metodické zkušenosti ovlivňují průběh a kvalitu výuky.

Vyučování probíhá v kmenových třídách, které jsou z hlediska vybavení novým nábytkem a tabulemi zcela vyhovující pro plnění stanovených cílů. Škola disponuje didaktickou technikou, má videopřehrávač, zpětný projektor, magnetofony a gramofon, naopak četnost základních pomůcek i učebních textů je méně vyhovující. Učitelská knihovna je skromně vybavena, žákovská knihovna není v závislosti na finanční možnosti školy zřízena.

Zařazení hodin do rozvrhu, stejně tak jako prostředí kmenových tříd svou čistotou a estetikou splňovaly psychohygienické zásady. Pro výuku daného předmětu však žáky méně motivovaly. Psychohygienika byla negativně ovlivněna uložením oděvů a často i obuvi žáků v učebnách.

Organizace, formy a metody výuky

Hodiny byly dostatečně promyšlené a vytčený cíl v jejich začátku se dařilo v průběhu vyučování naplňovat s rozdílnou úspěšností v závislosti na zvolených metodách práce a složení třídních kolektivů. Převládal klasický způsob výuky vycházející z počátečního opakování učiva, výkladu nové látky a případného závěrečného shrnutí. Vyučovací čas byl využit v plném rozsahu, avšak z hlediska aktivního a cílevědomého zapojování žáků do výuky málo efektivně. Činnostní pojetí převažovalo v hodinách jazyka a preferovalo rozvíjení písemných dovedností žáků. Naopak hodiny literatury měly verbální charakter s dominantní rolí učitelky. Z hlediska uplatnění metod a forem práce byla výuka na úrovni ještě vyhovující až dobré.

Motivace a hodnocení

Žáci byli pro splnění učebních cílů málo motivováni jak na počátku hodiny, tak v jejím průběhu. Individuální zkoušení za účelem klasifikace bez zaměstnání ostatních žáků neplnilo dostačující stimulaci pro efektivní využití vyučovacího času. Klasifikace byla spravedlivá a znalosti žáků byly průměrné. Nedostatek pomůcek i tradiční metody práce přispívaly k navození pasivity i v dalším průběhu hodiny. Občasné pokusy učitelky probudit větší zájem o předmět nacházely odezvu jenom u jednotlivců.

Interakce a komunikace

V hodinách převládala jednostranná komunikace směřující od učitelky k žákům. Aktivizační metody aplikované například formou vyvozovacího rozhovoru se setkávaly s odezvou od úrovně ještě vyhovující až ojediněle po velmi dobrou.

Plánování i příprava výuky měly i přes dílčí nedostatky velmi dobrou úroveň. Personální, materiální a psychohygienické podmínky školy byly na dobré úrovni. Organizace metod a forem práce byla ve výuce na úrovni ještě vyhovující až dobré. Motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace v důsledku zvolených metod měly dobrou úroveň. Celkově byl průběh výuky sledovaných hodin českého jazyka a literatury na dobré úrovni.

Společenskovědní předměty - základy společenských věd a dějepis

Plánování a příprava výuky

Výuka probíhala v souladu s učebními dokumenty. Učební osnovy rozpracované do časově tematických plánů byly důsledněji dodržovány v hodinách dějepisu. Svědomitě připravené vyučovací hodiny stanovovaly cíle zaměřené nejen na pochopení a procvičení nového učiva, ale i na jeho aktualizaci. Zejména v hodinách dějepisu přispívaly nové historické poznatky k pochopení minulosti, ale i k orientaci žáků v současném životě. Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou až vynikající úroveň v hodinách dějepisu, dobrou až velmi dobrou úroveň v hodinách základů společenských věd.

Podmínky výuky

Oběma předmětům vyučují dva začínající učitelé. Učitel dějepisu má ukončené bakalářské studium příslušného oboru a ve studiu dále pokračuje, výuka základů společenských věd je zabezpečena bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti. Tento nedostatek výrazně neovlivňuje kvalitu výuky, proto personální podmínky mají dobrou úroveň.

Materiální podmínky pro výše uvedené předměty jsou méně vyhovující. Škola nedisponuje odbornou učebnou stabilně vybavenou didaktickou technikou, vhodnými pomůckami, případně učebními texty. Nedostatek možností uplatnění názornosti je kompenzován kopírováním vhodných materiálů např. pro samostatnou práci žáků, případně využíváním obecně zeměpisných map.

Začleněním hodin do rozvrhu, stejně tak jako jejich vlastním průběhem a přístupem učitelů k žákům je zajištěna dobrá psychohygienu.

Organizace, formy a metody výuky

Organizace jednotlivých sledovaných hodin se velmi lišila v závislosti na probíraném učivu a nápaditosti jednotlivých učitelů. Pro všechny hodiny bylo společné plné využití vyučovacího času, avšak rozdílnost forem a metod práce byla příčinou jejich klasifikace v rozmezí ještě vyhovujících až velmi dobrých. V některých hodinách se dařilo úspěšně střídat frontální přístupy s individuálními či skupinovými činnostmi, při individuálním zkoušení efektivně využívat čas ostatních žáků, při probírání nového učiva vytvářet prostor pro uplatnění názorů a postojů jednotlivců i vést žáky k přemýšlení a aplikaci získaných poznatků v současnosti. V jiných hodinách naopak převažovalo formální předávání nových vědomostí metodou výkladu učitele a zápisu do sešitu. Organizace, formy a metody výuky měly celkově dobrou úroveň.

Motivace a hodnocení

Učitelé v průběhu hodin motivovali žáky svým optimismem a kamarádským jednáním a méně

či více úspěšně v závislosti na zvolených vyučovacích metodách, které umožňovaly žákům s rozdílnou efektivitou práce se do vyučování zapojit. Např. velmi vhodně byla zvolena skupinová práce, která více než k opakování učiva přispěla k motivaci žáků a tím k udržení jejich pozornosti v závěru vyučovacího času. Hodnocení žáků spojené se spravedlivou a zdůvodněnou klasifikací na počátku hodin zohledňovalo jejich snahu dosáhnout lepších výsledků. Motivující klasifikační i slovní hodnocení žáků uplatňované v průběhu vyučování dějepisu umožňovalo nejen okamžitou zpětnou vazbu učitelů jak žáci učivo pochopili, ale přispívalo i k jejich aktivizaci. Naopak ojediněle byli žáci vedeni jen k pasivnímu přejímání nových poznatků.

Interakce a komunikace

I když v interakci a komunikaci byla patrná výrazná snaha neustále žáky do procesu zapojovat, dílčími otázkami je evokovat k přemýšlení, nebyla tato snaha učitelů ve všech třídách a všemi žáky vždy adekvátně akceptována. Proto převažovala dominantní role učitelů a jednostranná komunikace směřující ve větší míře k žákům než naopak. Z průběhu hodin bylo patrné, že oba učitelé svým věkem blízcí žákům se těší přirozenému respektu a autoritě.

Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň. Personálně jsou předměty zabezpečeny velmi dobře. Materiální a psychohygienické podmínky školy jsou na dobré úrovni. Organizace, formy a metody výuky měly celkově dobrou úroveň, stejně jako motivace a hodnocení. Vzájemná interakce a komunikace měla dobrou až velmi dobrou úroveň. Celkově byla výuka v hodinách společenských věd na dobré úrovni.

Matematika

Plánování a příprava výuky

Hodiny měly jasně stanovený cíl a obsah, který byl většinou naplněn. Učivo navazovalo na předcházející učivo a bylo v souladu s požadavky učebních plánů a učebních osnov schválených MŠMT ČR. Časová dotace předmětu korespondovala s počtem hodin uvedených v učebním plánu. Probírané učivo bylo v souladu s učebními osnovami sledovaného předmětu. Od školního roku 1999/2000 škola zvýšila v rámci možných úprav učebních plánů hodinovou dotaci předmětu v prvním ročníku o jednu hodinu, v důsledku zavedení státní maturitní zkoušky.

Podmínky výuky

Sledované hodiny probíhaly v prostředí standardně vybavených učeben. Nedostatkem vybavení učeben je umístění svršků žáků v zadních částech učeben na věšácích, což ovlivňuje kvalitu psychohygienických podmínek výuky. Matematiku vyučuje jedna vyučující, která je pedagogicky i odborně způsobilá, má praxi převážně na základní škole.

Organizace, formy a metody výuky

Metody výuky sledovaných hodin byly frontální s převládající aktivitou učitele. Tempo výuky bylo průměrné. Žáci probírané látky rozuměli a dokázali ji na mnoha jednoduchých příkladech aplikovat. Probíraná látka měla (zvláště v nižších ročnících) spíše úroveň základní školy. Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly plynulé.

Motivace a hodnocení

Vstupní i průběžná motivace byla nevýrazná a většinou spočívala v kladení důrazu na věcnou a logickou správnost procvičované látky. Při řešení úkolů byla poskytována pomoc ve formě vhodných doplňujících dotazů učitele. Motivace založená na alternativním způsobu řešení úloh s využití zpětné vazby byla spíše ojedinělá.

Interakce a komunikace

Při výuce byla respektována osobnost žáka. Komunikace mezi učiteli a žáky probíhala při vzájemném respektování s akceptací dohodnutých pravidel. Žáci se chovali ve vyučování i mimo slušně. Úroveň verbální i neverbální komunikace vyučujícího byla velmi dobrá. Vztah k žákům byl přátelský a zodpovědný. Velmi pěkný vztah měla vyučující k žákům s dysfunkčními vadami.

Plánování a příprava výuky matematiky je velmi dobrá. Personální podmínky výuky matematiky jsou vynikající. Psychohygienické a materiální podmínky jsou dobré. Způsob organizace, formy a metody výuky jsou na dobré úrovni. Způsob motivace a hodnocení v hodinách matematiky jsou hodnoceny jako dobré. Úroveň interakce a komunikace v matematice je dobrá. Celková kvalita výuky matematiky ve sledovaných hodinách byla dobrá.

Výpočetní technika a informatika

Plánování a příprava výuky

V hospitovaných hodinách byly stanoveny vyučovací cíle v souladu s požadavky učebních plánů a učebních osnov. Vedení školy v souladu s koncepcí školy a v souladu s možnými úpravami povolenými MŠMT ČR zvýšilo od školního roku 1998/99 o jednu hodinu časovou dotaci předmětu.

Podmínky výuky

Předmětu vyučuje začínající učitel, studující pátého ročníku informatiky na přírodovědecké fakultě, s dobrými odbornými vědomostmi, ale téměř bez znalostí metodiky a didaktiky výuky. Výuka probíhala ve speciální učebně, která byla vybavena nedostatečným počtem počítačů průměrné úrovně (u počítače většinou seděli dva žáci). Používaný software je v souladu s autorskými právy. Psychohygienické podmínky výuky jsou dobré, jen přítomnost svršků žáků v zadní části učebny narušuje prostředí třídy.

Organizace, formy a metody výuky

Žáci ve sledovaných hodinách uměli obsluhovat počítače a dobře pracovat s obslužnými programy. Měli základní znalosti o struktuře a činnosti počítače. Zvolené metody výuky ne vždy odpovídaly zvoleným vzdělávacím cílům, žákům ztěžovaly rychlé pochopení učební látky. Vyučující vedl žáky k dobrému grafickému zpracování zadaných úloh.

Motivace a hodnocení

Vyučující motivoval žáky použitím učební látky v praxi. Žákům byla průběžně poskytována pomoc při řešení zadaných úkolů. Při zjištění chybného postupu při řešení úlohy byla situace analyzována a byla vhodným způsobem provedena příslušná nápravná opatření.

Interakce a komunikace

Vyučující i žáci sice akceptovali soubor dohodnutých pravidel komunikace, což usnadňovalo práci s počítači, ale nevýraznost komunikace byla překážkou v pochopení probírané látky. Verbální i neverbální komunikace učitele byla nevýrazná, s chybami začínajícího učitele. Přesto v učebně vládla dobrá pracovní atmosféra.

Plánování a příprava výuky výpočetní techniky a informatiky je velmi dobrá. Personální podmínky výuky jsou ještě vyhovující. Psychohygienické podmínky výuky jsou dobré. Materiální podmínky jsou ještě vyhovující. Způsob organizace, formy a metody výuky jsou na dobré úrovni. Motivace a hodnocení ve výpočetní technice jsou hodnoceny jako dobré. Úroveň interakce a komunikace je ještě vyhovující. Kvalita výuky výpočetní techniky a informatiky ve sledovaných hodinách byla dobrá.

Odborné předměty - pedagogika, psychologie, zdravotní a rodinná výchova

Plánování a příprava výuky

Výuka probíhá podle schválených učebních plánů rodinné školy se zaměřením na sociální služby, ekonomicko-administrativní služby nebo veřejnosprávní služby. Skupinu sledovaných předmětů tvoří podle schváleného učebního plánu odborné předměty základní a profilující. Hospitován byl výběr z předmětů. Sledované předměty tvoří součást maturitní zkoušky. Časová dotace ve sledovaných vyučovacích předmětech byla vedením školy upravena a povýšena v rámci možností povolených učebním plánem, přičemž jsou tyto úpravy v souladu s prioritami školy. Při plánování výuky dochází k obsahové duplicitě některých tematických celků, kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Učitelé rozpracovali osnovy do tematických plánů a důsledně je dodržují. Zvolené cíle a témata ve výuce byly plněny. Vzdělávací cíle stanovené v profilu absolventa a ve standardu středoškolského odborného vzdělání se však neplní v celém rozsahu, cíle dovednostního charakteru nejsou zařazovány. Žáci se neučí pracovat s učebnicí, s odbornou literaturou a s dalšími zdroji informací. Příprava vyučujících na výuku byla pečlivá a velmi dobrá.

Podmínky výuky

Personální zajištění sledované výuky je průměrné. Jeden vyučující splňuje podmínky odborné způsobilosti, má dokončené odborné bakalářské studium, v odborném studiu pokračuje a doplňuje si pedagogickou způsobilost. Odborné vzdělání a vzdělání v příbuzném oboru, přestože je začínajícím učitelem s malou pedagogickou praxí, pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky v předmětech pedagogika a psychologie. Druhý pedagogický pracovník nemá odpovídající vzdělání a požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost, což podstatně ovlivnilo efektivitu sledované výuky. Má však dlouholeté zkušenosti z pedagogické praxe na jiném typu středních škol.

Vyučování probíhá v pěkných kmenových třídách, které jsou nově vybaveny standardním nábytkem a jsou plně vyhovující pro plnění vzdělávacího programu. V jedné kmenové učebně je instalován videopřehrávač s televizí a v jedné vyučovací hodině byla zařazena doplňující projekce videa. Učitelům jsou k dispozici základní pomůcky (meotar, videokazety) a menší množství odborné literatury. Odborná literatura pro učitele se postupně pořizuje a obnovuje. Ve třídách je pěkná výzdoba, prostředí však není motivující pro výuku.

Učebnice žákům škola nezapůjčuje, pouze doporučuje tituly k zakoupení. Ve sledovaných hodinách se učebnice a odborná literatura nevyužívaly. Absence učebnic, odborné literatury a informačních zdrojů podstatně ovlivnila charakter, efektivitu výuky a plnění některých vzdělávacích cílů.

Zařazení vyučovacích hodin do rozvrhu je rovnoměrné, pro efektivitu výuky příznivé. Ve sledovaných hodinách převládala klasická struktura vyučování s málo účinným verbálním výkladem a diktátem zápisu do sešitů, což kladlo zvýšené nároky na pozornost žáků. Některé hodiny měly aktivní a pracovní ráz, zvyšovaly účinnost učení u žáků. Z psychohygienického hlediska měl průběh výuky negativa, v některých hodinách výrazná pozitiva. Celkově je hodnocení průměrné.

Organizace, formy a metody výuky

Zvolené vzdělávací cíle byly ve sledovaných hodinách realizovány, cíl byl sdělen, nebylo však zhodnoceno jeho splnění. Organizace sledovaných hodin v zásadě sledovala zvolené výukové cíle. Pedagogičtí pracovníci využívali téměř výhradně frontální a verbální metody při klasické struktuře vyučovacích hodin. V několika hodinách bylo využito jedním učitelem skupinové práce a individuální formy práce se žákem, hodiny byly aktivní, žáci řešili úkoly zadané učitelem, odpovídali na problémové otázky a řešili je. V těchto hodinách měli žáci možnost vyjádřit svůj názor, mohli se zapojit do neformální diskuse, jež rozvíjela tvořivě společné myšlenky. Převažovala metoda řízeného rozhovoru, žáci měli možnost vyjádřit své zkušenosti a názory, byli zapojeni do neformální diskuse. Názorné podpory ve výuce nebylo téměř využito, v několika hodinách učitel nevyužil ani tabule. Žáci neměli vizuální podporu pro učení, pracovali pouze v abstraktní rovině verbálním způsobem. V části výuky důsledkem nevyužití učebnic žáci však jen pasivně naslouchali výkladu učitele a zapisovali diktovaný text do sešitu. V těchto sledovaných hodinách zvolené metody negativně ovlivnily efektivitu výuky. Konec hodiny byl provázen slovním závěrem učitele, ne vždy procvičením a shrnutím učiva. V rámci organizace, forem a metod vyučování je hodnocení sledovaných hodin od ještě vyhovujícího po dobré, u několika velmi dobré.

Motivace a hodnocení

Ve většině sledované výuky se motivace využívala, významná a účinná z hlediska efektivity výuky byla motivace využívající příkladů z praxe a zkušeností žáků. V některých hodinách měla vhodně zařazená diskuse a problémové otázky pozitivní motivační význam. V několika málo hodinách se motivace nevyužila účelně a vhodně, nebo nebyla zařazena vůbec. V rámci hodnocení výkonů žáků učitelé využívali tradičního opakování učiva frontálně a individuální formou, ústním i písemným způsobem někdy s klasifikací. Jeden učitel zařazoval úspěšně průběžné slovní hodnocení, oceňoval dobré výkony žáků a podněcoval jejich sebereflexi. Při zařazování problémových úkolů, byla správná řešení vždy vhodně oceňována.

Interakce a komunikace

Učitelé měli k žákům pěkný a přátelský vztah. Žáci respektovali pravidla společenského chování a pravidla daná vnitřním řádem školy. Učitelé se snažili vytvářet vzájemně příznivé a pozitivní pracovní prostředí. Snaha zapojovat žáky do procesu byla rozdílně akceptována, v několika hodinách byla účinná a výuka byla efektivní, jindy nebyla adekvátní snaze učitelů. V jedné vyučovací hodině nebyla učitelem dostatečně respektována osobnost žáka, učitel přiměl žáky k vyjádřením, která nebyla v souladu s jejich osobním přesvědčením.

V části hodin byli žáci vedeni ke komunikaci formou řízeného rozhovoru a měli možnost vyjádřit své zkušenosti a názory, byli zapojeni do neformální diskuse. Ve značné části výuky důsledkem nevyužití učebních pomůcek a učebnic však jen pasivně naslouchali výkladu učitele a zapisovali diktovaný text do sešitu, zde byla komunikace značně omezena.

Úroveň plánování a přípravy výuky je v těchto sledovaných předmětech velmi dobrá. Personální zajištění je na průměrné úrovni. Prostorové podmínky jsou příznivé pro plnění

vzdělávacího programu. Nedostačující je vybavení učebnicemi a dalšími informačními zdroji, jejichž absence a nevyužití významně ovlivňuje z hlediska organizace, metod a forem kvalitu výuky. Kvalita výuky je na dobré úrovni. Způsob motivace a hodnocení a kvalita komunikace a interakce ve výuce jsou dobré. Celkové hodnocení výuky v odborných předmětech je dobré.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech

Významným společným jevem ve sledovaných vyučovacích předmětech je jen základní nebo nedostačující vybavení učebnicemi, učebními texty a dalšími zdroji, což ovlivňuje způsob organizace, metod a forem ve výuce. Ostatní sledované jevy hodnotí ČŠI průměrně. Kvalita výuky ve sledovaných předmětech je celkově na dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování školy vychází z analýzy současného stavu a podmínek zpracovaných ve výroční zprávě o činnosti školy. Stabilním dlouhodobým úkolem je realizace cílů schváleného vzdělávacího programu školy, zkvalitnění výchovně vzdělávací činnosti a zlepšení materiálně technického vybavení. Prioritní je kvalitní personální zabezpečení a péče o pedagogické pracovníky a technické dovybavení školy. Priority se promítají do operativního plánování. Dlouhodobé záměry školy nejsou písemně zpracovány. Roční plán má formu organizačního přehledu akcí ve školním roce. Zásadním prostředkem operativního plánování jsou porady pedagogických pracovníků. Konají se pravidelně a podle potřeby. Obsahují informace, hodnocení a plánování úkolů současně, zápisy jsou dobře vedeny a jsou všem pracovníkům písemně k dispozici. Zápisy slouží zčásti jako krátkodobý plán a přehled úkolů se stanovením zodpovědnosti a termínu splnění. Systém porad a tvorby úkolů je pro pedagogické pracovníky účelný a je využíván. Způsob operativního plánování využívá podnětů a diskuse pedagogických pracovníků. Systém operativního plánování je funkční a rozsah je dostačující.

Vzdělávací program je realizován v souladu s rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Obsahuje studijní obor Rodinná škola (čtyřleté denní a dobíhající dvouleté studium) 78 41 M - se zaměřením 01 sociální služby, 02 ekonomicko-administrativní služby a 03 veřejnosprávní služby. Učební plán byl vedením školy rozpracován a provedeny úpravy v počtu vyučovacích hodin u některých vyučovacích předmětů během studia, které odpovídají prioritním záměrům a potřebám školy. Provedené úpravy učebního plánu jsou v souladu s povolenými úpravami.

V rámci nabídky volitelných vyučovacích předmětů stanovil ředitel dva stálé předměty pro všechny žáky školy - druhý cizí jazyk a konverzaci v cizím jazyce, které jsou žákům zařazeny povinně do rozvrhu hodin. Ředitel školy podporuje další formy vzdělávání např. kurz znakové řeči a státní zkoušky v psaní na stroji. Žáci se mohou dobrovolně účastnit na školním nepovinném lyžařském kurzu a sportovním pobytu u moře.

Ve škole jsou žáci se specifickými vzdělávacími potřebami, ředitel školy pečuje o dokumentaci žáků, učitelé jsou informováni. Individuální plány pro tyto žáky nebyly zpracovány, jsou zohledněny formy výuky v některých vybraných vyučovacích předmětech nebo se využívá vybraných pomůcek ve výuce (v případě žáka s dyskalkulií).

Systém plánování jako celek je operativní a je založen především na poradách pedagogických pracovníků. Plánování je vzhledem k podmínkám školy funkční a účelné. Dlouhodobé a prioritní záměry školy se uskutečňují v rámci vzdělávacího programu.

Plánování je na dobré úrovni.

Organizování

Škola má v tomto školním roce šest tříd. Řízení se věnuje ředitel a zčásti zástupkyně, která je pověřována sestavením rozvrhu, případně operativním řízením školy v době nepřítomnosti ředitele. Základní organizační normou je organizační řád pro pracovníky a vnitřní řád pro žáky. Struktura, organizace i vnitřní tok informací školy jsou popsány v dobře zpracovaném organizačním řádu. Zásadní sdělení ředitele se dostávají včas jak k učitelům, tak i k žákům, předávání informací uvnitř školy je rychlé a úplné. Kompetence pracovníků jsou rámcově vymezeny.

Základní organizační normou směrem k žákům je vnitřní řád platný od 1. 9. 1996. Dokument je přehledně zpracován, obsahuje základní pravidla pro chování žáků, povinnosti i práva. Vnitřní řád byl zpracován v souladu s ustanoveními vyhlášky MŠMT ČR o středních školách. Všichni žáci s ním byli seznámeni na začátku školního roku a ve škole je k dispozici.

Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která se schází několikrát ročně podle potřeb. Porady pedagogických pracovníků jsou základním prostředkem organizace a řízení, projednávají společně veškerou problematiku školy, pedagogické úkoly, informace i hodnocení. Na škole nejsou ustanoveny metodické komise. O metodickou pomoc učitelů se stará ředitel. Věnuje některým otázkám pozornost na poradách pedagogických pracovníků. Metodické vedení učitelů však není dostačující a nereaguje na současné pedagogické trendy.

Celková organizace vyučování je sice v souladu s platnou legislativou, jen rozvrh vyučování ve třídách 1. B a 2. A nerespektuje v jednom dni v týdnu nutnost polední přestávky (§ 14 odst. 1 - poslední věta vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, v platném znění).

Pozitivem školy je její prezentace pomocí internetové stránky a kvalitními informačními materiály pro rodiče a pro všechny základní školy v Brně. Škola informuje rodiče žáků na třídních schůzkách, které se realizují dvakrát za školní rok, jindy při osobních jednáních nebo písemnými sděleními. Informace o prospěchu a chování žáků škola poskytuje průkazným způsobem.

Povinná dokumentace školy je vedena dobře a přehledně. Kontrolou byly zjištěny jen formální a drobné administrativní nedostatky. Vzhledem k předchozím zjištěním ČŠI došlo ke zlepšení ve vedení předepsané dokumentace. Výroční zpráva o činnosti školy a výroční zpráva o hospodaření za školní rok 1998/1999 byly zpracovány dobře a v souladu s ustanoveními § 17 e odst. 2) a 3) zákona ČNR č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Ochrana osobních dat pracovníků i žáků školy je zajištěna.

V činnosti školy jsou jasně stanovená pravidla, informační systém je velmi dobrý a funkční. Organizace činností školy má velmi dobrou úroveň a poskytuje dobré předpoklady pro výchovně vzdělávací práci pedagogických pracovníků a žáků školy.

Vedení a motivování pracovníků

Způsob vedení a motivování pedagogických pracovníků je založen na operativních poradách a ústních jednáních. Kriteria hodnocení jsou pracovníkům známa, byli s nimi seznámeni na poradě a mají je k dispozici. Hodnocení pracovníků se provádí pravidelně. Podklady tvoří dílčí měsíční hodnocení plnění úkolů z porad. Při dílčím hodnocení na poradách se uplatňuje pozitivní oceňování, ředitel školy děkuje konkrétním pracovníkům. Morální a hmotná stimulace se využívá ve formě poděkování a finančního ocenění, která jsou vždy s pracovníky projednána. Vedení pracovníků navazuje na plánování a kontrolní systém.

Ředitel školy účelně využívá odbornou způsobilost a potenciál učitelů. Chybí metodická

spolupráce učitelů a kvalitní metodické vedení. Metodické vedení učitelů nereaguje na současné pedagogické trendy. V rámci pomoci novým učitelům jsou informace vždy zařazovány na program porad. Novým učitelům se věnuje ředitel školy, který je vede, dává přesné instrukce, kontroluje je a hodnotí. Tvořivosti pedagogických pracovníků je dán prostor na poradách a při realizaci úkolů školy.

V rámci dalšího vzdělávání se využívají podle potřeb nabídky různých institucí. Učitelé se účastní některých vzdělávacích aktivit - např. do výuky cizích jazyků, akce pro tělesnou výchovu a lyžařské výcvikové kurzy, prevence protispolečenských jevů aj. Vzdělávání si vybírají učitelé sami, ředitel jejich aktivity podporuje.

Vedení pracovníků je vzhledem k velikosti školy organizačně dobře zabezpečeno, chybí však kvalitní metodické vedení pedagogických pracovníků. Formy motivování pracovníků morální a hmotnou stimulací se realizují a jsou účinné. Celkové hodnocení je dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém vychází z plánu kontrol a z podmínek malé školy, které umožňují řediteli neustálý přímý kontakt jak s jejími zaměstnanci, tak žáky. Ředitelem je tento způsob preferován a ostatními akceptován.

Plán kontrolní činnosti stanovuje priority v oblasti kontroly vedení povinné dokumentace a dodržování některých bodů uvedených v řádu školy, organizačním řádu a pracovním řádu pro zaměstnance. Hlavní formou kontroly práce žáků i učitelů jsou hospitace. Komplexní systém vnitřní kontroly v celé organizační struktuře plán kontrolní činnosti neobsahuje.

Kontrola vedení povinné dokumentace je věnována dostatečná pozornost. V rámci organizační struktury se věnuje pozornost poměrně vysoké absenci žáků, nejsou však vytvořeny účinné nástroje k jejímu snížení. Hospitační činnost plánuje ředitel školy rovnoměrně dvakrát za rok u všech učitelů. Ze zápisů hospitací ředitele, které podchycují pouze formálně a stručně průběh hodiny, nevyplývá hodnocení kvality průběhu a výsledků vzdělávání, v závěru neuvádí doporučení. Z inspekčních zjištění však vyplývá, že kvalita vyučování ve sledovaných předmětech je velmi rozdílná. Kontrola plnění učebních osnov prováděná namátkově v rámci hospitační činnosti se jeví jako málo účinná. Z většiny kontrolovaných oblastí se vedou zápisy jak v povinné dokumentaci, tak v osobních záznamech ředitele. Výsledky kontrol jsou vyhodnocovány, projednávány s pedagogickými pracovníky a v případě nutnosti přijímá ředitel školy opatření, která by měla přispět k nápravě.

V rámci kontrolní činnosti věnuje ředitel pozornost i pomoc začínajícímu výchovnému poradci a sleduje naplňování obsahu Minimálního preventivního programu prevence sociálně patologických jevů.

Kontrolní mechanismy školy umožňují řediteli dobrý přehled o provozu a výchovně vzdělávací činnosti. Celkově jsou na dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Plánování je operativní, je vzhledem k podmínkám školy funkční a účelné. Dlouhodobé a prioritní záměry školy se uskutečňují v rámci vzdělávacího programu. Organizace činností školy poskytuje dobré předpoklady pro výchovně vzdělávací práci pedagogických pracovníků a žáků školy. Vedení pracovníků je vzhledem k velikosti školy dobře zabezpečeno, chybí však kvalitní metodické vedení pedagogických pracovníků. Formy motivování pracovníků se realizují a jsou účinné. Kontrolní mechanismy školy umožňují řediteli dobrý přehled o provozu a výchovně vzdělávací činnosti školy. Sledované jevy jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Od poslední orientační inspekce zaměřené na řízení školy došlo k pozitivnímu posunu v oblasti vedení povinné dokumentace. Kvalita řízení školy je celkově hodnocena dobře.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy vedená podle § 38 a) zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (školský zákon),
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999 a výroční zpráva o hospodaření za školní rok 1998/1999, vyúčtování dotace za školní rok 1998/1999,
- rozpracovaný učební plán rodinné školy na 4 roky studia od š. r. 1999/2000,
- učební plán rodinné školy (dle JKOV 63-44-6, dle KKOV 78-41-M, se zaměřením 01 sociální služby, 02 ekonomicko-administrativní služby, 03 veřejnosprávní služby) vydaný MŠMT ČR dne 30. listopadu 1994 pod č.j. 26 209/94-23 a příslušné učební osnovy sledovaných vyučovacích předmětů,
- přehled pedagogických pracovníků školy a rozpis přidělených předmětů ,
- tematické plány učitelů sledovaných vyučovacích předmětů,
- roční plán na školní rok 1999/2000, organizační řád, vnitřní řád, plán kontrol,
- informační materiály pro rodiče a pro základní školy,
- hospitační záznamy ČŠI.

ZÁVĚR

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu pokrývají mzdy a pronájem prostor, částečně jsou využity na zajištění pomůcek. Finanční prostředky jsou čerpány v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Úroveň výuky ve všech sledovaných vyučovacích předmětech je dobrá. Kvalita řízení školy je hodnocena dobře. Celkové hodnocení školy je dobré.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

PhDr. Renáta Ševčíková

.. Renáta Ševčíková..v.r.....

Členové týmu

RNDr. Vladislav Milink

.. Vladislav Milink..v.r.....

Mgr. Ludmila Šimáčková

. Ludmila Šimáčková..v.r...

V Brně dne 21. ledna 2000.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ...25. 1. 2000.....

Razítko

Ing. Pavel Šindelář

...Pavel Šindelář v.r.....
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Brno, Křížová 22, 603 00 Brno	11. 2. 2000	121 042/00-11136
Zřizovatel: Český svaz žen, Panská 7, 110 00 Praha 1	11. 2. 2000	121 041/00-11136

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	nebyly vzneseny